

Crisis heeft meer invloed op vakantie Nederlander

De Zekerheidsindex
Rapport juni 2013

Zekerheidsindex: 58 punten

In het eerste halfjaar van 2013 is de Zekerheidsindex uitgekomen op een score van 58 punten. Dit betekent dat Nederlanders iets zekerder zijn dan in het laatste kwartaal van 2012. In het vierde kwartaal van 2012 scoorden Nederlanders op de Zekerheidsindex van 1-100 gemiddeld 57 punten. De stijging in de Zekerheidsindex wordt verklaard door het domein vastigheid.

Nederlanders verwachten dat toekomstige veranderingen, binnen zowel hun eigen leefomgeving, in Nederland en wereldwijd, significant vaker een positief effect op hen zal hebben dan in het laatste kwartaal van 2012.

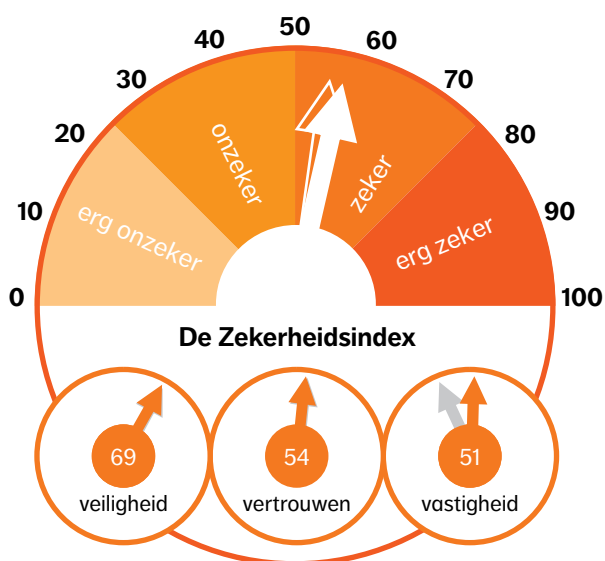
Het domein vertrouwen komt net als in het laatste kwartaal van 2012 uit op 54 punten. Bij het nader analyseren van dit domein vallen een aantal dingen op. Het eerste opvallende feit is dat Nederlanders, ten opzichte van het laatste kwartaal van 2012, iets meer vertrouwen hebben gekregen in de internationale economie.

Dit in tegenstelling tot de Nederlandse economie die, net als in het laatste kwartaal van 2012, blijft steken op 50 punten. Verder is opvallend dat Nederlanders steeds minder vertrouwen in zichzelf hebben. Stond het vertrouwen in zichzelf in het eerste kwartaal van 2012 nog op 83 punten is dit in het eerste half jaar van 2013 gezakt naar 78 punten.

Het domein veiligheid lijkt stabiel en blijft net als in het laatste kwartaal van 2012 steken op 69 punten.

Zekerheidsindex in de tijd

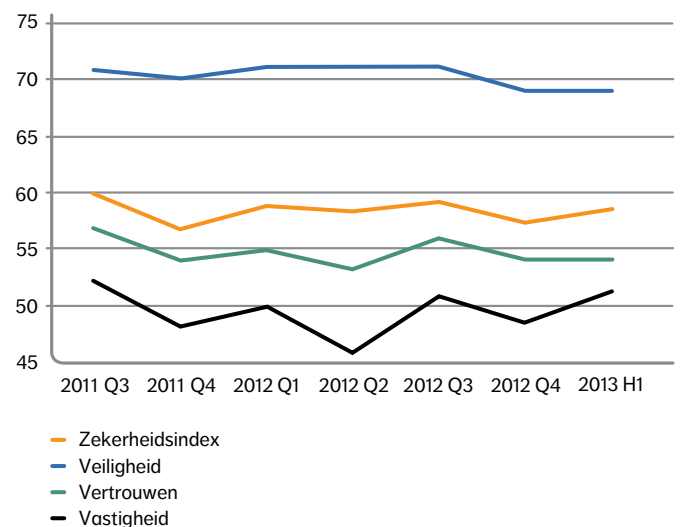
De Zekerheidsindex staat op dit moment op hetzelfde niveau als in het eerste kwartaal van 2012. Ook de onderliggende domeinen laten een soortgelijke score als het eerste kwartaal van 2012 zien.

Bron: Nationale-Nederlanden

Zekerheidsindex in de tijd

(op een schaalverdeling van 0 tot 100)

Het zekerheidsgevoel verklaard

Om te kunnen begrijpen waarom Nederlanders zich (on)zeker voelen en om te verklaren waarom de Zekerheidsindex in het afgelopen half jaar iets is toegenomen, is verdere analyse noodzakelijk. We hebben de respondenten daarom een aantal aspecten voorgelegd met de vraag: 'Kunt u aangeven in hoeverre u zich zorgen maakt over onderstaande punten?' Vervolgens hebben we gekeken naar de invloed van deze aspecten op het zekerheidsgevoel.

In de bijlage is te zien dat de top 10 van aspecten die het meest van invloed zijn op het zekerheidsgevoel verschilt van de top 10 van aspecten waar Nederlanders zich het meest zorgen over maken. Een aspect waar iemand zich veel zorgen over maakt, leidt niet automatisch tot een onzeker gevoel. Een goed voorbeeld hiervan is de vervuiling van zeeën, rivieren en meren op de wereld. Verhoudingsgewijs maken Nederlanders zich relatief veel zorgen over dit aspect terwijl dit aspect in de top 10 van aspecten, die het meest van invloed zijn op het zekerheidsgevoel, helemaal niet voorkomt.

Om vast te kunnen stellen welke aspecten de meeste impact hebben op het zekerheidsgevoel van de Nederlanders – welke aspecten de huidige Zekerheidsindex het meest verklaren – hebben we een koppeling gemaakt tussen de aspecten waar mensen zich zorgen over maken en de invloed van die aspecten op het zekerheidsgevoel.

De economie van Nederland heeft de meeste impact op het zekerheidsgevoel; inkomensgerelateerde aspecten domineren de top 10

Het overzicht onderaan deze pagina laat de top 10 van aspecten zien die de meeste impact hebben op de Zekerheidsindex. Achter ieder aspect van de top 10 staat vermeld welke plaats het aspect had in de vorige meting (het vierde kwartaal van 2012).

'De economie van Nederland' staat in deze meting op de eerste plaats. Dit aspect had ook tijdens de vorige metingen al een grote impact, en staat nu wederom op nummer 1. De inkomensgerelateerde aspecten zoals inkomenszekerheid, koopkracht en werkgelegenheid lijken de top 10 te domineren. Deze aspecten hebben erg veel impact op het zekerheidsgevoel van de Nederlanders.

De hoogte van de belastingen in Nederland stond in het vorige kwartaal op de eerste plaats, maar staat nu op de zesde plaats van aspecten die impact hebben op het zekerheidsgevoel. Het wegzakken van dit aspect wordt hoofdzakelijk verklaard door de toenemende impact van de inkomensgerelateerde aspecten.

Meeste impact op zekerheidsgevoel

1. De economie van Nederland (7)
2. Inkomenszekerheid in Nederland (6)
3. Koopkracht van de Nederlanders (5)
4. Werkgelegenheid in het algemeen (4)
5. De overheidsfinanciën van Nederland (9)
6. Hoogte van de belastingen in Nederland (1)
7. Criminaliteit in Nederland (11)
8. De oudedagsvoorzieningen in Nederland (3)
9. Dat er een nieuwe economische crisis komt (14)
10. De kwaliteit van de gezondheidszorg in Nederland (15)

Thema: Vakantie

In deze editie van de Zekerheidsindex nemen wij het vakantiegedrag van de Nederlanders onder de loep. Wij bekijken onder meer of Nederlanders in de resterende maanden van 2013 van plan zijn om op vakantie te gaan en of de financiële crisis invloed heeft gehad op het vakantiegedrag. Ook bekijken wij of Nederlanders zich hebben verzekerd door middel van een reisverzekering, of zij te maken hebben gehad met vervelende situaties tijdens de vakantie en of dit effect heeft gehad op het zekerheidsgevoel. Daarnaast staan wij stil bij de veiligheidsbeleving van de op vakantie gaande Nederlander. Wij geven onder meer antwoord op de vraag: hoe (on)veilig worden de 10 meeste populaire vakantie landen ervaren?

Nederlanders zijn in 2013 van plan om minder vaak op vakantie te gaan dan in 2012

Ondanks het feit dat drie kwart van de Nederlanders in de resterende maanden van 2013 van plan is op vakantie te gaan is dit percentage lager dan een jaar geleden. In 2012 was 80% van de Nederlanders nog van plan op vakantie te gaan in 2013 is dit 'slechts' 74%. Ook de frequentie van het op vakantie gaan is afgenomen.

In 2013 geeft een kwart aan dat zij van plan zijn meer dan 1 keer op vakantie te gaan in de resterende maanden van het jaar. In 2012 was dit nog 40%. Ondanks het feit dat de Nederlander minder op vakantie gaat blijft de auto het meest populaire vervoersmiddel en vindt het overgrote deel van de vakantie buiten Nederland plaats. Dit is ongewijzigd ten opzichte van 2012.

Hogere inkomensklassen en jongeren gaan het meest op vakantie

Net als vorig jaar gaan de hogere inkomensklassen vaker op vakantie dan de lagere inkomensklassen. Dit is niet verwonderlijk gezien het feit dat zij meer financiële middelen tot hun beschikking hebben. Opmerkelijk is wel dat de frequentie van het op vakantie gaan onder de hogere inkomensklassen ietwat is afgenomen. Zij gaan weliswaar nog steeds op vakantie maar wel minder vaak dan een jaar geleden. De jongeren vertonen soortgelijk gedrag, ook zij lijken minder frequent op vakantie gaan.

Bent u van plan om in de komende maanden van dit jaar op vakantie** te gaan?

	2012 (n=1256)	2013 (n=1318)
ja, ik ben van plan 1 keer op vakantie te gaan in de komende maanden van dit jaar	40%	47%*
ja, ik ben van plan meer dan 1 keer op vakantie te gaan in de komende maanden van dit jaar	40%	27%*
nee, ik ben al op vakantie geweest dit jaar en ben niet van plan om nog een keer te gaan	0%	2%
nee, ik ben niet op vakantie geweest dit jaar en zal dit naar verwachting ook niet gaan doen	15%	21%*
weet niet	5%	3%

*significant afwijkend ten opzichte van 2012

** Met vakantie wordt bedoeld dat men minstens een week van huis is. De vakantie kan zowel in Nederland als in het buitenland plaatsvinden.

Met welk vervoersmiddel zal u naar verwachting op vakantie gaan tijdens u eerst volgende vakantie?

	2012 (n=1043)	2013 (n=945)
auto	63%	62%
vliegtuig	34%	36%
bus	5%	4%
camper/caravan	2%	4%
boot	2%	3%
trein	3%	2%
fiets	1%	2%
motor	1%	1%
anders	0%	1%
weet niet	2%	1%

Waar gaat u vermoedelijk naar toe op uw eerstvolgende vakantie

ik blijf in Nederland	26%	27%
ik ga naar het buitenland	71%	69%

De financiële crisis is in 2013 (nog meer) van invloed op het vakantiegedrag van de Nederlander dan in 2012

In 2012 zagen we dat 42% van de Nederlanders aangaf dat de financiële crisis op verschillende manieren invloed heeft gehad op het vakantiegedrag. In 2013 is dit percentage toegenomen tot 48%, wat een significante stijging betekent. De stijging wordt voornamelijk verklaard door het feit dat Nederlanders aangeven door de financiële crisis minder vaak of zelfs helemaal niet op vakantie te gaan.

Heeft de financiële crisis invloed op uw vakantiegedrag?

	2012 (n=1256)	2013 (n=1318)
ja, daardoor ga ik nu minder vaak op vakantie	16%	22%*
ja, daardoor ga ik nu minder ver op vakantie	15%	14%
ja, daardoor ga ik nu niet op vakantie	8%	11%*
ja, daardoor ga ik nu met een ander vervoersmiddel op vakantie	6%	4%
nee, het heeft geen invloed op mijn vakantiegedrag	58%	54%*
weet niet	1%	2%

*significat afwijkend ten opzichte van 2012

Jongeren en de hogere inkomensklassen lijken zich het minst van de financiële crisis aan te trekken

66% van de jongeren (18 tot en met 24 jarigen) en 68% van de hogere inkomensklassen geeft aan dat de financiële crisis geen invloed heeft gehad op het vakantiegedrag. Dit ligt ver boven het landelijk gemiddelde van 54%.

Nederlanders gaan in 2013 vaker zonder reisverzekering op vakantie

82% van de Nederlanders zijn verzekerd door middel van een (doorlopende) reisverzekering. In 2012 was dit nog 88%. Het afnemende aantal reisverzekeringen wordt hoofdzakelijk verklaard doordat de Nederlander minder gebruik lijkt te maken van een doorlopende reisverzekering. Dit is een opvallende conclusie gezien het feit dat men zou verwachten dat tijdens de financiële crisis Nederlanders zo min mogelijk onnodig financieel risico willen lopen.

Als u op vakantie gaat, bent u dan verzekerd door middel van een reisverzekering?

	2012 (n=1043)	2013 (n=945)
ja, ik sluit voor mijn vakantie een reisverzekering af	20%	20%
ja, ik heb een doorlopende verzekering op vakantie	68%	62%*
nee, ik ga zonder reisverzekering op vakantie	11%	16%*
weet niet	1%	2%

*significat afwijkend ten opzichte van 2012

In 2012 heeft 19% van de Nederlanders te maken gehad met een vervelende gebeurtenis tijdens de vakantie

7% van de Nederlanders is ziek geworden tijdens de vakantie, 4% heeft pech gehad met de auto en 7% heeft te maken gehad met het stukgaan, kwijtraken of gestolen worden van persoonlijke bezittingen. Er is een duidelijk verband tussen het meemaken van vervelende gebeurtenissen en het hebben van een (doorlopende) reisverzekering. Personen die iets vervelends hebben meegemaakt hebben vaker een (doorlopende) reisverzekering dan personen waarbij dit niet het geval is. Er is echter geen direct verband tussen het zekerheidsgevoel van de Nederlanders en het meemaken van vervelende gebeurtenissen op vakantie.

Met welke van de onderstaande vervelende situaties heeft u in 2012 tijdens een vakantie te maken gehad?

	2013 (n=1318)
ziek geworden	7%
pech gehad met auto	4%
persoonlijke bezittingen stuk gegaan	3%
persoonlijke bezittingen gestolen	2%
persoonlijke bezittingen kwijtgeraakt	2%
anders	3%
geen	81%

De Verenigde staten en Turkije worden, van de top 10 meest De Verenigde staten en Turkije worden, van de top 10 meest populaire vakantiebestemmingen, als minst veilig ervaren

Dit is opvallend gezien het feit dat de Nederlanders de minste vakantie-ervaring met deze landen hebben. Slechts 10% van de Nederlanders is in de afgelopen 5 jaar op vakantie geweest naar de VS. En Turkije is in de afgelopen 5 jaar door slechts 15% van de Nederlanders bezocht. Desondanks is de veiligheidsbeleving van deze landen laag. In de Verenigde Staten wordt het gevoel van onveiligheid grotendeels veroorzaakt door de recente bom-aanslagen tijdens de marathon van Boston en de incidenten rondom het wapenbezit en -gebruik. In Turkije is er minder duidelijk een reden te benoemen voor het gevoel van onveiligheid. Duitsland is het bewijs dat er een sterk verband bestaat tussen ervaring en veiligheidsbeleving. Naast het feit dat dit land als meest veilig wordt bestempeld is het ook het meest bezochte vakantie-land van de Nederlanders in de afgelopen 5 jaar.

Top 5 meest veilige vakantiebestemmingen (van de 10 meest populaire vakantiebestemmingen)

	Nederland (n=1318)
Duitsland	41%
Oostenrijk	20%
België	17%
Frankrijk	6%
Groot-Brittannië	5%

Top 5 minst veilige vakantiebestemmingen (van de 10 meest populaire vakantiebestemmingen)

	Nederland (n=1318)
Verenigde Staten	41%
Turkije	20%
Griekenland	17%
Italië	5%
Spanje	4%

Waarom is voor u de Verenigde Staten het meest onveilige land van deze populairste buitenlandse vakantiebestemmingen? (Top 5)

	Nederland (n=1318)
Vanwege de (bom) aanslagen/terrorisme (kans op, dreiging)	31%
Door de wapens/wapenwet (gebruik, bezit) / schietincidenten	19%
Door de (hoge) criminaliteit, misdaad (diefstal, zakkenrollers, overvallen e.d)	10%
Door (negatieve) berichten, verhalen wat je hoort, ziet, leest (media, van anderen e.d)	8%
(Bijna) geen ervaring mee, ben er (bijna) niet geweest / weinig, niet bekend mee	6%

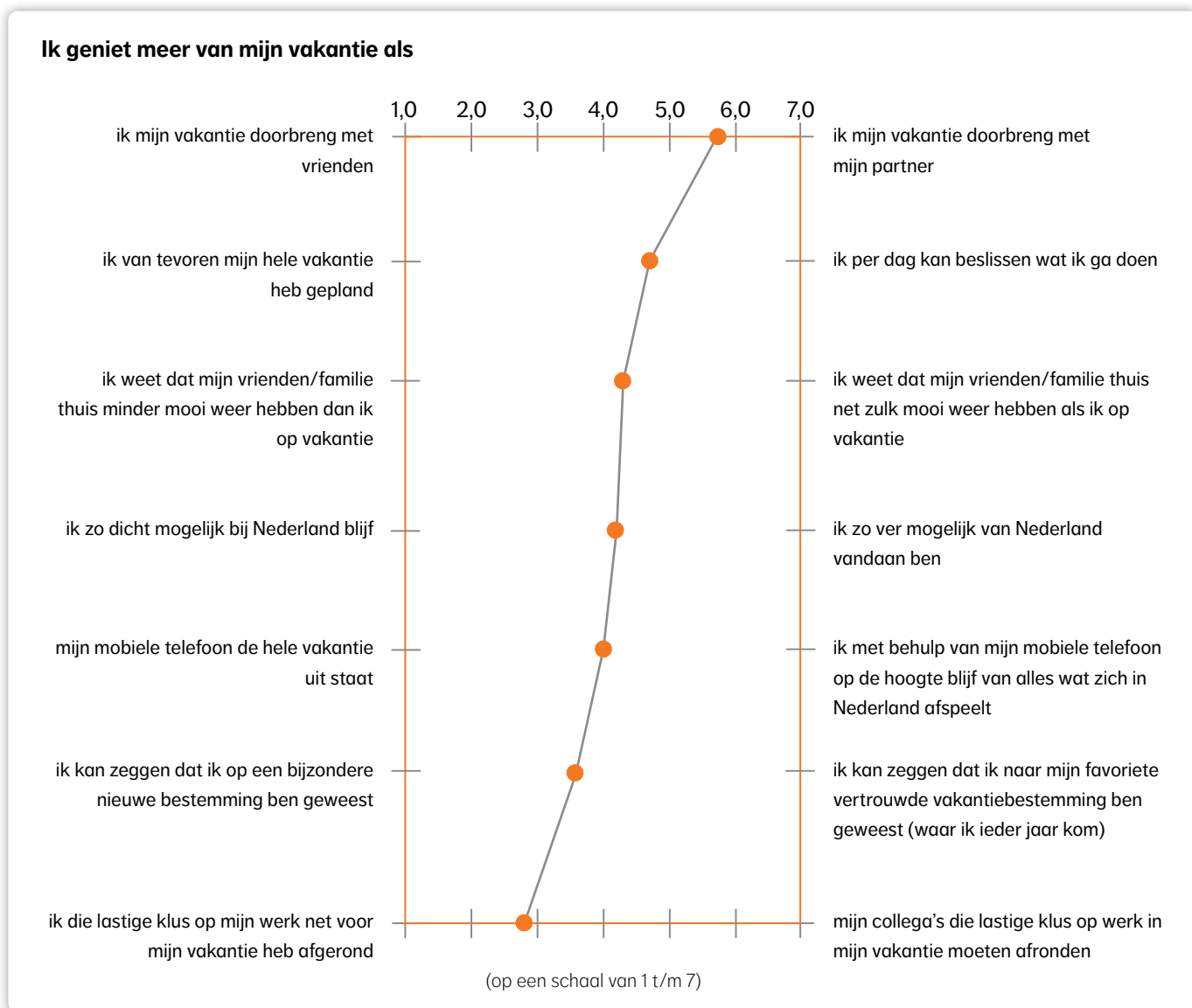
Waarom is voor u Turkije het meest onveilige land van deze populairste buitenlandse vakantiebestemmingen (Top 5)

	Nederland (n=1318)
Gevoel, dat denk ik, alleen het idee	13%
Door de (hoge) criminaliteit, misdaad (diefstal, zakkenrollers, overvallen e.d)	12%
(Bijna) geen ervaring mee, ben er (bijna) niet geweest/weinig, niet bekend mee	9%
Vanwege de bevolking (houding/gedrag), de mensen (niet prettig, geen respect, nakijken e.d)	8%
Door (negatieve) berichten, verhalen die je hoort, ziet, leest (media, van anderen e.d)	7%

Nederlanders genieten meer van hun vakantie als zij hun vakantie doorbrengen met hun partner, net een lastige klus hebben afgerond en elke dag zelf kunnen beslissen wat ze willen doen

Nederlanders zijn redelijk partnergetrouw als het om vakantie gaat: 63% geeft aan meer te genieten van de vakantie als zij hun vakantie met hun partner doorbrengen. Slechts 7% gaat liever met vrienden op vakantie. Ook blijken Nederlanders behoorlijk collegiaal te zijn.

Slechts 3% geniet meer van hun vakantie in de wetenschap dat hun collega's die lastige klus voor hen afmaken. Daarnaast houden Nederlanders van vrijheid tijdens hun vakantie. Twee op de vijf Nederlanders kan meer van de vakantie genieten als zij elke dag zelf kunnen beslissen wat zij willen doen. Ook geeft een op de vijf Nederlanders aan dat zij het heerlijk vinden zo ver mogelijk van Nederland vandaan te zijn en zij kunnen zeggen dat ze naar hun favoriete vertrouwde vakantiebestemming zijn geweest.

Bijlage

juni 2013

Aanleiding

Verzekeren gaat per definitie over het vermijden van onzekerheden en het zoeken naar zekerheid. Maar waarover is Nederland eigenlijk onzeker? Welke gebeurtenissen vergroten of verminderen het gevoel van zekerheid? En verandert het gevoel van zekerheid in de loop van de tijd?

Om een antwoord te krijgen op bovenstaande vragen heeft TNS NIPO, in opdracht van Nationale-Nederlanden, de Zekerheidsindex ontwikkeld. Door middel van deze index wordt de zekerheidservaring van Nederland gemeten en wordt antwoord gegeven op de vraag: 'Hoe zeker is Nederland?'

Drie deelvragen

De onderzoeksbehoefte is omgezet in drie deelvragen:

Deelvraag 1:

Hoe zeker voelen Nederlanders zich in hun leefomgeving?

Deelvraag 2:

Hoe ontwikkelt het zekerheidsgevoel van de Nederlanders zich in de loop van de tijd?

Deelvraag 3:

Welke 'zorgen' zijn (het meest) van invloed op het zekerheidsgevoel van de Nederlanders?

De Zekerheidsindex: veiligheid, vertrouwen en vastigheid

Zekerheid is een breed begrip dat bestaat uit verschillende subaspecten. Op basis van de input van een methodoloog, externe bronnen en de gesprekken die wij gevoerd hebben met Nationale-Nederlanden is de volgende definitie van zekerheid gekozen:

'De mate waarin Nederlanders zich veilig voelen, vertrouwen hebben en verwachten dat veranderingen in de toekomst positief zullen uitpakken.'

Uit de definitie hebben wij drie domeinen gedestilleerd die samen het 'construct' Zekerheid vormen:

Domein 1: veiligheid

Veiligheid in je eigen leefomgeving, in Nederland en in de wereld.

Domein 2: vertrouwen

Vertrouwen in jezelf, in de samenleving, in de Nederlandse en internationale economie, in de Nederlandse en internationale politiek.

Domein 3: vastigheid

De verwachting dat toekomstige veranderingen (op persoonlijk gebied, in Nederland en in de wereld) positief of negatief voor jou zullen uitpakken.

Binnen de genoemde domeinen wordt gekeken naar de persoonlijke leefomgeving, de landelijke en de wereldwijde omgeving waarin men leeft.

De verschillende deelvragen zijn uitgevraagd op een schaal van 1-100. De gewichten van iedere deelvraag zijn dusdanig gekozen dat ieder specifiek domein even zwaar meeweegt in het construct.

De zekerheidsindex naar subgroepen

Wanneer we inzoomen op specifieke subgroepen zien we dat met name een bepaalde groep Nederlanders meer zeker is geworden. In de onderstaande tabellen is te zien dat het zekerheidsgevoel van Nederlanders:

- uit de provincies Drenthe, Utrecht, Noord-Holland en Noord-Brabant
- in de leeftijdscategorie 70 jaar en ouder
- met een mavo of mbo opleiding
- die geen relatie hebben

is toegenomen ten opzichte van de vorige meting (Q4 2012).

Ook binnen de diverse subgroepen zijn verschillen waar te nemen. Ondanks dat het verschil kleiner wordt hebben inkomen en opleidingsniveau nog steeds invloed op het zekerheidsgevoel van Nederlanders. Hoe hoger het inkomen en het opleidingsniveau, hoe zekerder men zich voelt.

Provincie	Zekerheidsindex			
	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	H1 2013
Groningen	58	62	58	57
Friesland	58	58	58	58
Drenthe	60	61	56	59*
Overijssel	58	60	60	61
Gelderland	56	61	57	57
Utrecht	57	59	57	60*
Noord-Holland	54	60	57	61*
Zuid-Holland	59	61	57	57
Zeeland	56	57	58	57
Flevoland	56	58	55	56
Noord-Brabant	58	59	53	56*
Limburg	55	57	57	55

* Significant afwijkend ten opzichte van de vorige meting

Leeftijd	Zekerheidsindex			
	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	H1 2013
18-24	59	60	61	59
25-39	57	61	58	58
40-54	57	59	56	58
55-69	55	58	57	58
70 en ouder	58	58	56	59*

* Significant afwijkend ten opzichte van de vorige meting

Inkomen	Zekerheidsindex			
	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	H1 2013
beneden modaal	53	55	53	55
modaal	57	60	56	57
1 tot 2 x modaal	57	60	59	59
2 x modaal of meer	62	64	61	61

* Significant afwijkend ten opzichte van de vorige meting

Opleidingsniveau	Zekerheidsindex			
	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	H1 2013
lbo (vmbo kader)	55	53	52	54
mavo (vmbo-T)	54	58	54	58*
mbo	54	58	56	59*
havo/vwo	57	58	59	57
hbo/wo	62	64	60	60

* Significant afwijkend ten opzichte van de vorige meting

	Zekerheidsindex			
	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	H1 2013
Geslacht				
man	58	60	58	59
vrouw	56	59	56	57
Relatie				
wel	57	60	57	58
geen	57	58	57	60*

* Significant afwijkend ten opzichte van de vorige meting

De zekerheidsindex en zorgen

Aan iedere respondent zijn 46 aspecten voorgelegd met de vraag: "Kunt u aangeven in hoeverre u zich zorgen maakt over onderstaande punten?" De aspecten zijn geselecteerd op basis van de Issue Monitor (TNS NIPO), de resultaten van het pilotonderzoek en in samenwerking met Nationale-Nederlanden. Ook hier is weer gekeken naar aspecten in de persoonlijke leefomgeving, de landelijke omgeving en de wereldwijde omgeving waarin men leeft. De volledige lijst met aspecten staat op pagina 14.

Meeste zorgen

Het overzicht hieronder laat de top 10 van aspecten zien waar Nederlanders zich het meest zorgen over maken met daarachter de plaats die het aspect tijdens de vorige meting had.

De hoogte van zorgkosten in Nederland is net als in de vorige kwartalen het aspect waar Nederlanders zich het meest zorgen over maken.

Toch zijn er ook een aantal verschuivingen ten opzichte van de vorige meting. Aspecten die een duidelijke stijging hebben doorgemaakt, zijn de de economie van Nederland en de inkomenszekerheid in Nederland. Hier maken Nederlanders zich verhoudingsgewijs meer zorgen over dan in het vierde kwartaal van 2012.

Top 10 meeste zorgen

1. Hoogte van zorgkosten in Nederland (1)
2. De werkloosheid in Nederland (2)
3. Werkgelegenheid in het algemeen (5)
4. De oudedagsvoorzieningen in Nederland (4)
5. Criminaliteit in Nederland (3)
6. Inkomenszekerheid in Nederland (9)
7. Betaalbaarheid van pensioenen in het algemeen (7)
8. Hoogte van de belastingen in Nederland (6)
9. De economie van Nederland (11)
10. De overheidsfinanciën van Nederland (10)

Minste zorgen

Het overzicht hieronder laat de top 10 van de aspecten zien waar Nederlanders zich het minst zorgen over maken. Achter ieder aspect wordt de plaats genoemd die het aspect in de vorige meting innam op de lijst. In de top 10 van minste zorgen zijn weinig veranderingen te zien ten opzichte van de vorige meting.

De top 3 van de minste zorgen wordt gevormd door: relatie met partner, relatie met vrienden / familie en uiterlijk. Over deze persoonlijke aspecten maken Nederlanders zich relatief weinig zorgen. Deze top 3 is al een aantal kwartalen ongewijzigd.

Top 10 minste zorgen

1. Uw relatie met uw partner (1)
2. Uw relatie met familie / vrienden (2)
3. Uw uiterlijk (3)
4. De leefbaarheid in uw buurt (4)
5. Stimuleren van (top)sport (8)
6. Het wel / niet verdwijnen van de euro (5)
7. Gelijke kansen voor vrouwen (10)
8. Een mogelijke ramp in Nederland (6)
9. Vrijheid van godsdienst in Nederland (11)
10. Uw gezondheid (7)

De Zekerheidsindex en zorgen die het meest van invloed zijn op zekerheid

In dit hoofdstuk wordt gekeken welke indicatoren (zorgen) het meest van invloed zijn op het zekerheidsgevoel. Er zijn een aantal wijzigingen in de top 10 van zorgen die het meest van invloed zijn op zekerheid ten opzichte van de vorige meting.

De meest opvallende stijgingen zijn die van de leefbaarheid in uw buurt (van 22 naar 3) en de vrijheid van meningsuiting in Nederland (van 25 naar 6).

Op de eerste plaats in de top 10 staat – net als in de vorige kwartalen – de economie van Nederland.

Top 10 meeste invloed

1. De economie van Nederland (1)
2. Uw koopkracht (2)
3. De leefbaarheid in uw buurt (22)
4. Koopkracht van de Nederlanders (4)
5. Inkomenszekerheid in Nederland (3)
6. Vrijheid van meningsuiting in Nederland (25)
7. Dat er een nieuwe economische crisis komt (17)
8. De overheidsfinanciën van Nederland (6)
9. Het krijgen van voldoende pensioen als u met pensioen gaat (16)
10. Uw gezondheid (11)

Zorgen die het minst van invloed zijn op zekerheid

Ook wanneer we kijken naar zorgen die het minst van invloed zijn op het zekerheidsgevoel zijn er een aantal verschuivingen ten opzichte van de vorige meting.

Het blijft zeer opvallend dat de aspecten 'welvaart in ontwikkelingslanden' en 'schoon drinkwater in ontwikkelingslanden' de aspecten zijn die vrijwel geen invloed hebben op het zekerheidsgevoel van Nederlanders. Hoewel Nederlanders zich hier best wel zorgen over maken, staan deze aspecten relatief ver van hen af, waardoor ze weinig invloed hebben op hun eigen gevoel van zekerheid. Ook 'de vervuiling van zeeën, rivieren en meren op de wereld' heeft relatief weinig impact. De aspecten 'uw relatie met uw partner', 'de rol van Nederland in de wetenschap en techniek', 'hypotheekrenteaftrek', 'het combineren van werk en kinderen' en 'het wel / niet verdwijnen van de euro' zijn deze meting ook de top 10 van minste zorgen binnengedrongen.

Top 10 minste invloed

1. Stimuleren van (top)sport (8)
2. De welvaart in ontwikkelingslanden (1)
3. Dat er in de toekomst te weinig schoon drinkwater in ontwikkelingslanden zal zijn (2)
4. Uw relatie met uw partner (12)
5. Vervuiling van zeeën, rivieren en meren op de wereld (3)
6. Discriminatie in Nederland naar ras, sekse, religie en geaardheid (6)
7. De rol van Nederland in de wetenschap en techniek (als kenniseconomie) (11)
8. Hypotheekrenteaftrek (wel of niet blijft bestaan) (13)
9. Het combineren van werk en kinderen (15)
10. Het wel / niet verdwijnen van de euro (14)

Onderzoeksverantwoording

Doelgroep

Voor het onderzoek zijn Nederlandse consumenten (leeftijd 18+) ondervraagd. TNS NIPObase Consumer is de steekproefbron van het onderzoek.

Respons

Er hebben 1.318 respondenten meegewerkt aan dit onderzoek. Zij hebben een e-mail gekregen met een link naar de vragenlijst. Het veldwerk heeft gelopen van 26 april tot en met 5 mei 2013.

Weging

De steekproef voor dit onderzoek is disproportioneel getrokken naar provincie. Dit biedt voldoende ruimte om ook representatieve uitspraken per provincie te kunnen doen. De resultaten zijn vervolgens herwogen naar de cijfers van de Gouden Standaard en het CBS.

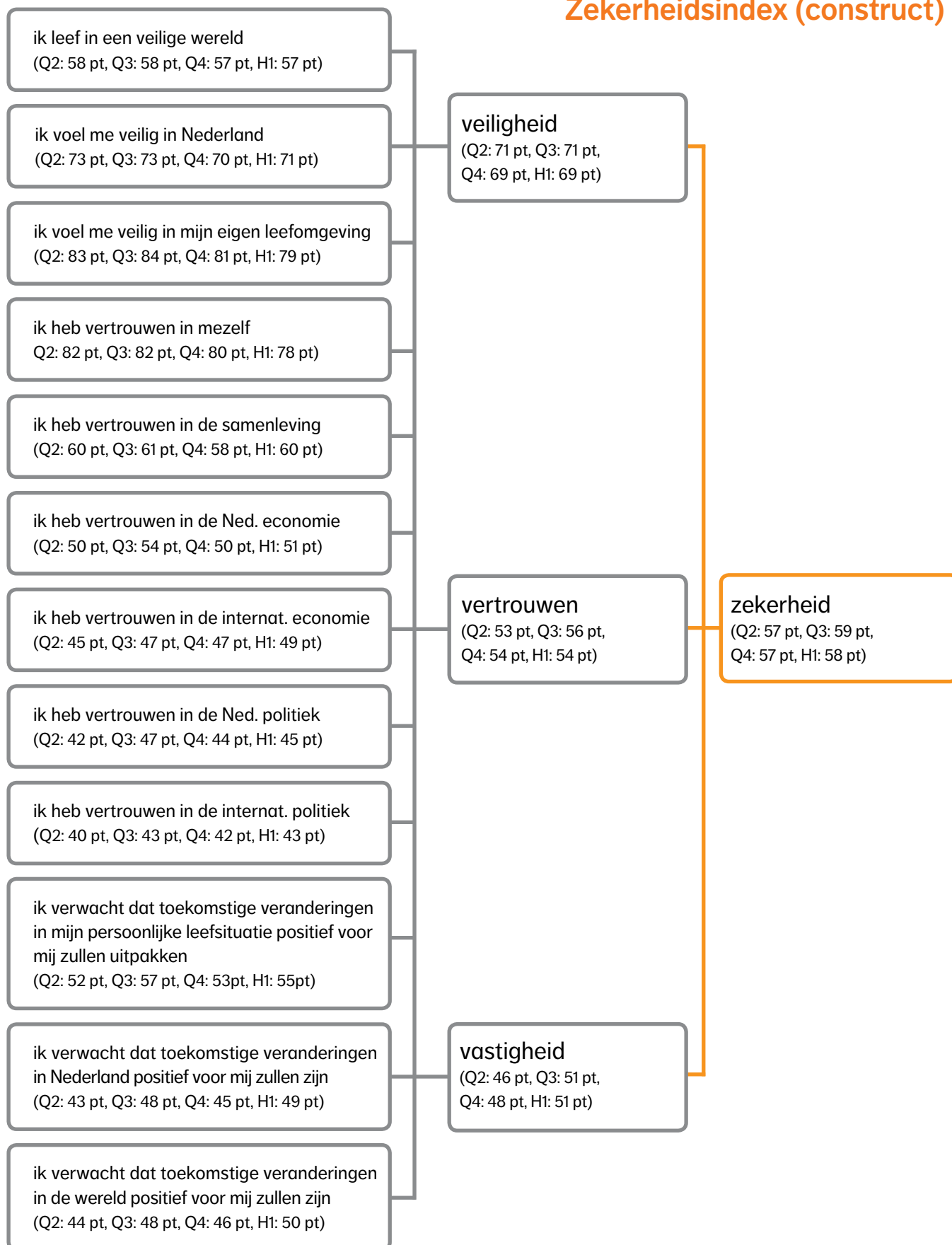
Statistische uitleg zekerheidsindex (construct)

De zekerheidsindex is geconstrueerd door middel van een gewogen gemiddelde van de vragen per inhoudsdomen (Veiligheid, Vertrouwen, Vastigheid). De gewichten zijn zodanig gekozen dat elk domein even zwaar meeweegt. Dit kon worden gerealiseerd door een correctie voor het aantal vragen. De standaarddeviaties van de vragen waren homogeen. Verschillen in standaarddeviatie zijn daarom niet meegenomen in de weging van de variabelen.

TNS Nipo

Zekerheidsindex (construct)

Ranking invloed van zorgen op zekerheidsgevoel (van hoog naar laag)

Hoe hoger de correlatie, hoe meer invloed op het zekerheidsgevoel	Q2 2012		Q3 2012		Q4 2012		H1 2013	
	score	corre	score	corre	score	corre	score	corre
1. De economie van Nederland	58	0,57	53	0,58	56	0,56	56	0,49
2. Uw koopkracht	50	0,56	48	0,57	50	0,55	49	0,48
3. De leefbaarheid in uw buurt	32	0,49	32	0,43	33	0,45	35	0,46
4. Koopkracht van de Nederlanders	56	0,53	54	0,56	57	0,52	54	0,45
5. Inkomenszekerheid in Nederland	56	0,50	55	0,57	57	0,54	57	0,42
6. Vrijheid van meningsuiting in Nederland	41	0,35	41	0,43	44	0,36	42	0,42
7. Dat er een nieuwe economische crisis komt	56	0,44	54	0,41	55	0,42	52	0,41
8. De overheidsfinanciën van Nederland	58	0,44	55	0,44	57	0,48	55	0,40
9. Het krijgen van voldoende pensioen als u met pensioen gaat	51	0,42	53	0,39	52	0,42	50	0,39
10. Uw gezondheid	37	0,36	37	0,40	36	0,38	41	0,39
11. Hoogte van de belastingen in Nederland	60	0,44	58	0,48	58	0,48	56	0,38
12. De kwaliteit van de gezondheidszorg in Nederland	54	0,42	53	0,43	52	0,44	53	0,38
13. Gepensioneerden van nu kunnen leven zoals ze willen	50	0,38	50	0,42	50	0,32	50	0,37
13. Het naleven van wetten en regels in Nederland	51	0,44	52	0,44	53	0,44	51	0,36
15. Werkgelegenheid in het algemeen	57	0,47	56	0,49	59	0,48	59	0,36
16. Criminaliteit in Nederland	59	0,43	58	0,47	61	0,41	57	0,35
17. Gezondheid van de Nederlanders	45	0,40	44	0,40	44	0,37	45	0,34
18. De oudedagsvoorzieningen in Nederland	60	0,46	59	0,46	60	0,47	59	0,33
19. Arbeidsparticipatie	50	0,41	50	0,37	52	0,43	51	0,33
20. Een mogelijke ramp in Nederland	37	0,35	38	0,24	35	0,28	40	0,33
21. Betaalbaarheid van pensioenen in het algemeen	60	0,42	60	0,42	58	0,45	57	0,32
22. Het behoud van uw baan	38	0,32	38	0,27	39	0,29	43	0,32
23. De verkeersveiligheid in Nederland	40	0,38	42	0,39	42	0,40	42	0,31
24. De huizenprijzen in het algemeen	56	0,29	54	0,33	55	0,39	53	0,31
25. Olieprijzen	60	0,38	60	0,29	54	0,35	50	0,31
26. Uw uiterlijk	28	0,27	27	0,23	26	0,23	29	0,30
27. Concurrentiekracht van Nederlandse bedrijven ten opzichte van het buitenland	49	0,25	47	0,33	49	0,31	50	0,30
28. Het aantal passende en betaalbare woningen in Nederland	54	0,35	54	0,37	54	0,38	53	0,30
29. Hoogte van zorgkosten in Nederland	69	0,41	66	0,42	66	0,40	63	0,30
30. Vrijheid van godsdienst in Nederland	38	0,30	38	0,27	40	0,23	41	0,30
31. De werkloosheid in Nederland	59	0,47	59	0,41	61	0,45	61	0,29
32. Uw relatie met familie/vrienden	22	0,31	22	0,24	23	0,24	27	0,29
33. Fiscaal sparen voor oudedagsvoorziening (wel of niet blijft bestaan)	51	0,38	51	0,30	51	0,42	51	0,29
34. Olie- en gasvoorraden	51	0,35	53	0,24	49	0,29	48	0,29
35. Gelijke kansen voor vrouwen	37	0,27	39	0,27	39	0,26	39	0,28
36. De kwaliteit van het onderwijs in Nederland	54	0,35	52	0,35	54	0,32	51	0,28
37. Het wel/niet verdwijnen van de euro	37	0,29	37	0,21	34	0,24	37	0,27
38. Het combineren van werk en kinderen	45	0,22	44	0,24	45	0,29	44	0,24
39. De rol van Nederland in de wetenschap en techniek (als kenniseconomie)	45	0,22	44	0,23	46	0,24	45	0,23
40. Hypotheekrenteaftrek (wel of niet blijft bestaan)	50	0,27	48	0,19	48	0,28	46	0,23
41. Discriminatie in Nederland naar ras, sekse, religie en geaardheid	50	0,26	51	0,33	51	0,21	50	0,22
42. Vervuiling van zeeën, rivieren en meren op de wereld	56	0,23	57	0,19	56	0,15	55	0,19
43. Uw relatie met uw partner	20	0,17	22	0,19	20	0,16	26	0,18
44. Dat er in de toekomst te weinig schoon drinkwater in ontwikkelingslanden zal zijn	50	0,15	51	0,12	50	0,12	48	0,16
45. De welvaart in ontwikkelingslanden	48	0,10	49	0,08	49	0,09	47	0,12
46. Stimuleren van (top)sport	34	0,19	35	0,09	37	0,15	36	0,12

Bijlage

Resultaten thema vakantie

Bent u van plan om in de komende maanden van dit jaar op vakantie te gaan?

Leeftijd:	18-24	25-39	40-54	55-69	70+	Nederland
ja, ik ben van plan 1 keer op vakantie te gaan in de komende maanden van dit jaar	68%*	51%	49%	37%*	35%*	47%
ja, ik ben van plan meer dan 1 keer op vakantie te gaan in de komende maanden van dit jaar	18%*	21%*	27%	40%*	25%	27%
nee, ik ben al op vakantie geweest dit jaar en ben niet van plan om nog een keer te gaan	1%	2%	2%	2%	5%*	2%
nee, ik ben niet op vakantie geweest dit jaar en zal dit naar verwachting ook niet gaan doen	9%*	24%	20%	19%	28%*	21%
weet niet	4%	3%	2%	2%	7%*	3%

* Significant afwijkend ten opzichte van totaal (Nederland)

Met welk vervoermiddel zal u naar verwachting op vakantie gaan tijdens uw eerstvolgende vakantie?

Leeftijd:	18-24	25-39	40-54	55-69	70+	Nederland
auto	46%*	66%	64%	60%	69%	62%
vliegtuig	56%*	35%	34%	33%	29%	36%
trein	5%	2%	2%	3%	2%	2%
bus	7%	2%	1%	5%	9%*	4%
boot	1%	0%	2%	7%	5%	3%
fiets	1%	2%	1%	3%	4%	2%
motor	0%	0%	1%	1%	0%	1%
caravan/camper	0%	3%	3%	6%	4%	4%

* Significant afwijkend ten opzichte van totaal (Nederland)

Heeft de financiële crisis invloed op uw vakantiegedrag?

Leeftijd:	18-24	25-39	40-54	55-69	70+	Nederland
ja, daardoor ga ik nu niet op vakantie	8%	15%*	12%	11%	8%	14%
ja, daardoor ga ik nu minder vaak op vakantie	19%	17%	20%	19%	14%	22%
ja, daardoor ga ik nu minder ver op vakantie	8%	14%	12%	17%	18%	11%
ja, daardoor ga ik nu met een ander vervoersmiddel op vakantie	2%	8%*	4%	3%	1%	4%
nee, het heeft geen invloed op mijn vakantiegedrag	66%	50%	53%	53%	57%	52%
weet niet	2%	2%	2%	1%	1%	2%

* Significant afwijkend ten opzichte van totaal (Nederland)

Waar gaat u vermoedelijk naar toe op uw eerst volgende vakantie?

Leeftijd:	18-24	25-39	40-54	55-69	70+	Nederland
ik blijf in Nederland	14%*	31%	30%	25%	33%	27%
ik ga naar het buitenland	83%*	65%	67%	72%	65%	69%
weet niet	3%	4%	4%	3%	2%	4%

* Significant afwijkend ten opzichte van totaal (Nederland)

Bent u van plan om in de komende maanden van dit jaar op vakantie te gaan?

Inkomen:	Beneden modaal	modaal	1-2x modaal	2x modaal	Nederland
ja, ik ben van plan 1 keer op vakantie te gaan in de komende maanden van dit jaar	46%	45%	48%	46%	47%
ja, ik ben van plan meer dan 1 keer op vakantie te gaan in de komende maanden van dit jaar	11%*	24%	30%	45%*	27%
nee, ik ben al op vakantie geweest dit jaar en ben niet van plan om nog een keer te gaan	4%	1%	2%	2%	2%
nee, ik ben niet op vakantie geweest dit jaar en zal dit naar verwachting ook niet gaan doen	37%*	26%*	17%*	7%*	21%
weet niet	3%*	5%*	3%	0%	3%

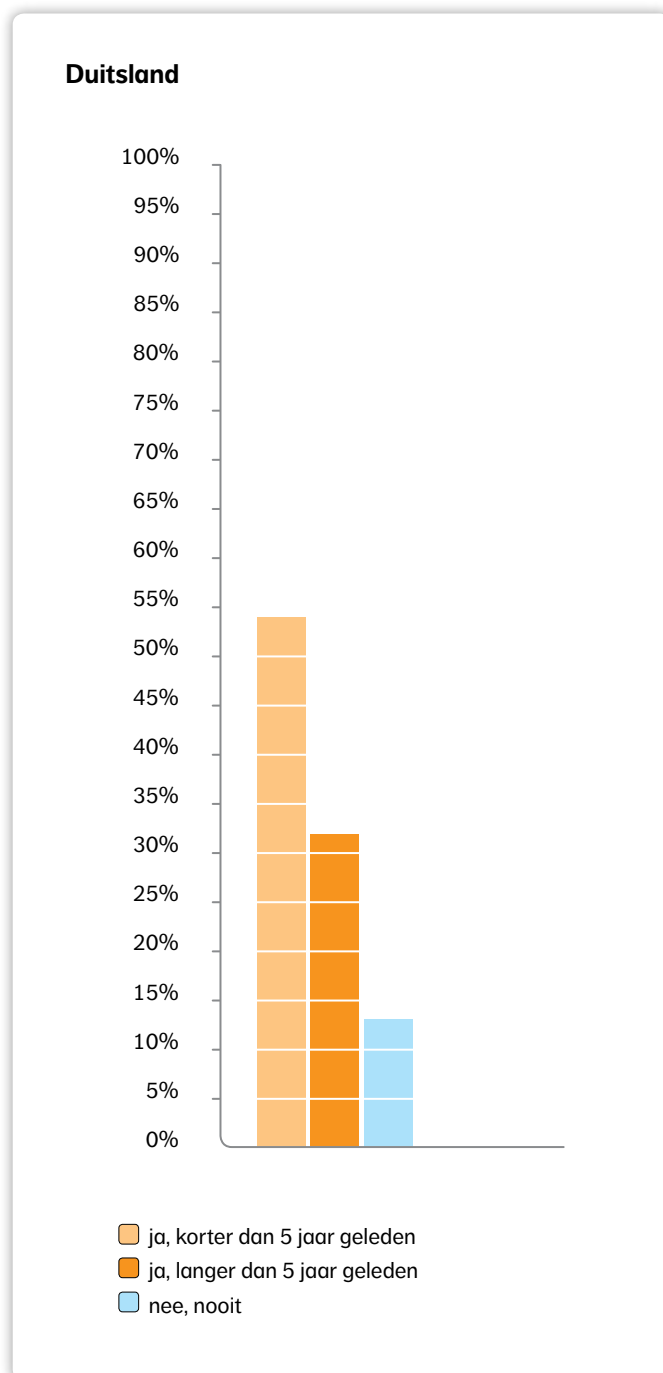
* Significant afwijkend ten opzichte van totaal (Nederland)

Waar gaat u vermoedelijk naar toe op uw eerstvolgende vakantie?

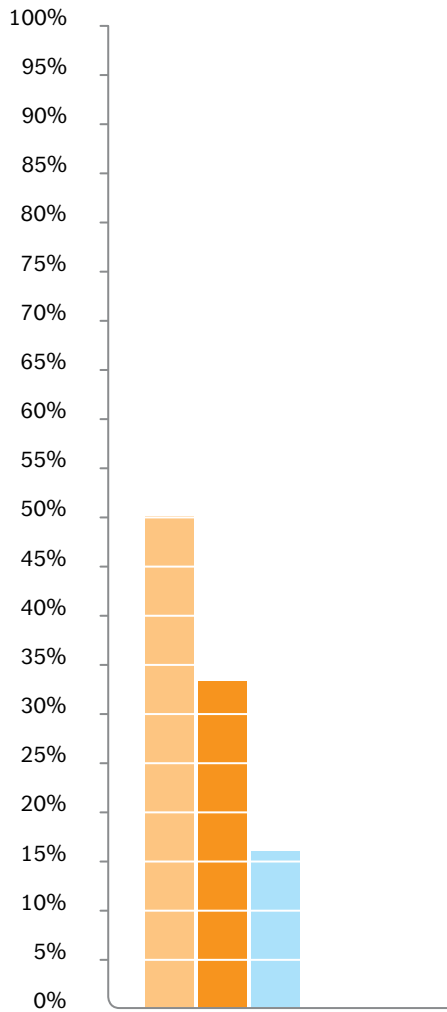
Inkomen:	Beneden modaal	modaal	1-2x modaal	2x modaal	Nederland
ik blijf in Nederland	30%	36%*	26%	17%*	27%
ik ga naar het buitenland	67%	59%*	72%	81%*	69%
weet niet	3%	6%	2%	2%	4%

* Significant afwijkend ten opzichte van totaal (Nederland)

Vakantieparticipatie top 10 populairste vakantiebestemmingen op basis van bezoek

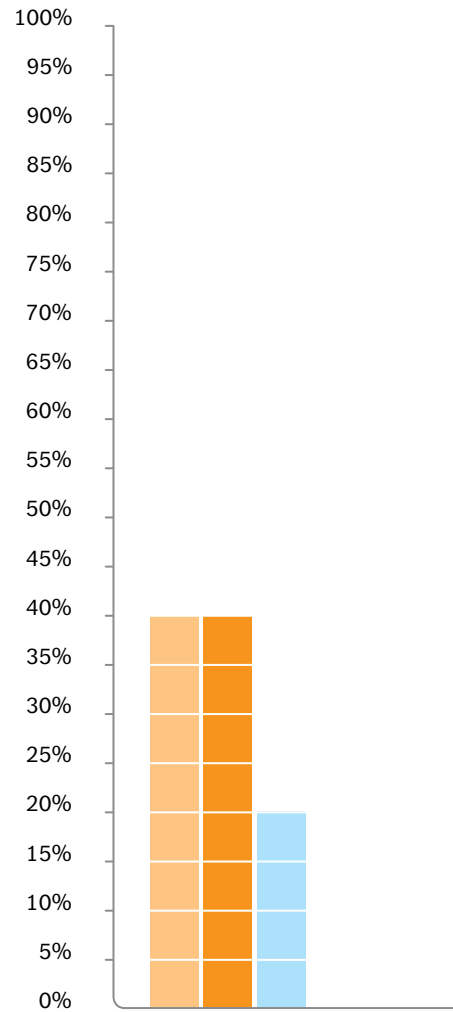

België

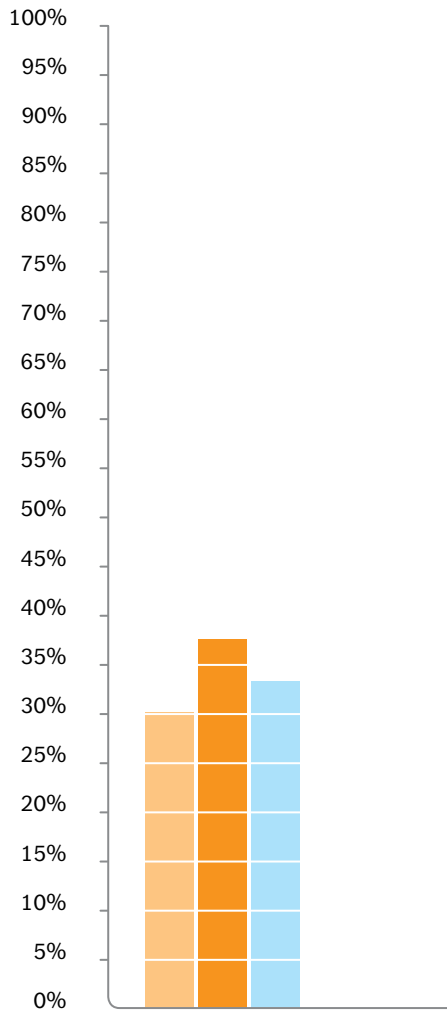
- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Frankrijk

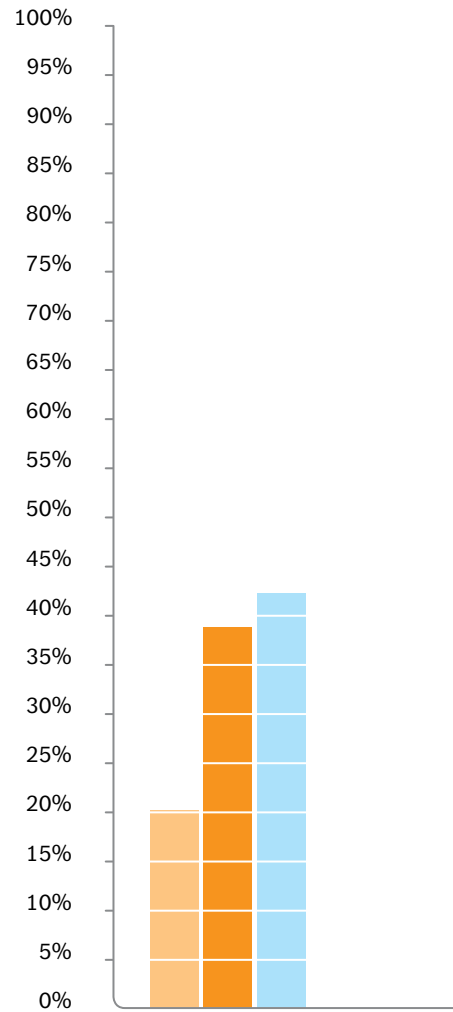
- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Spanje

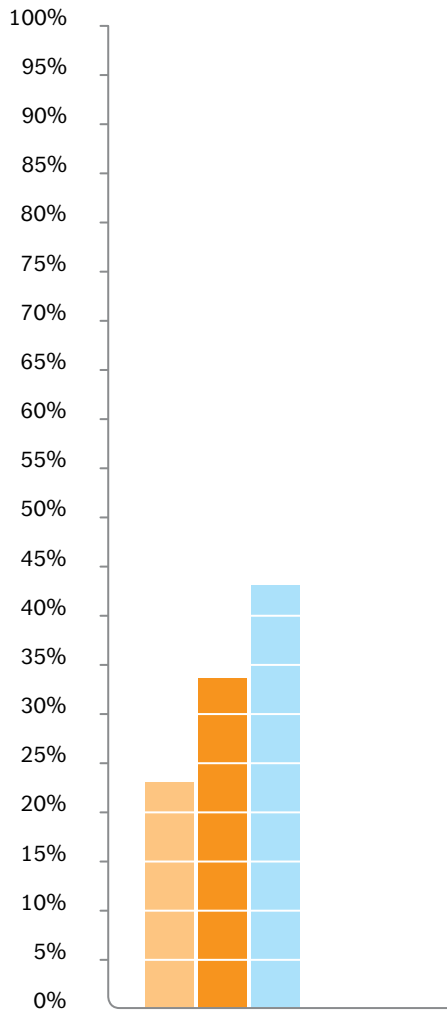
- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Oostenrijk

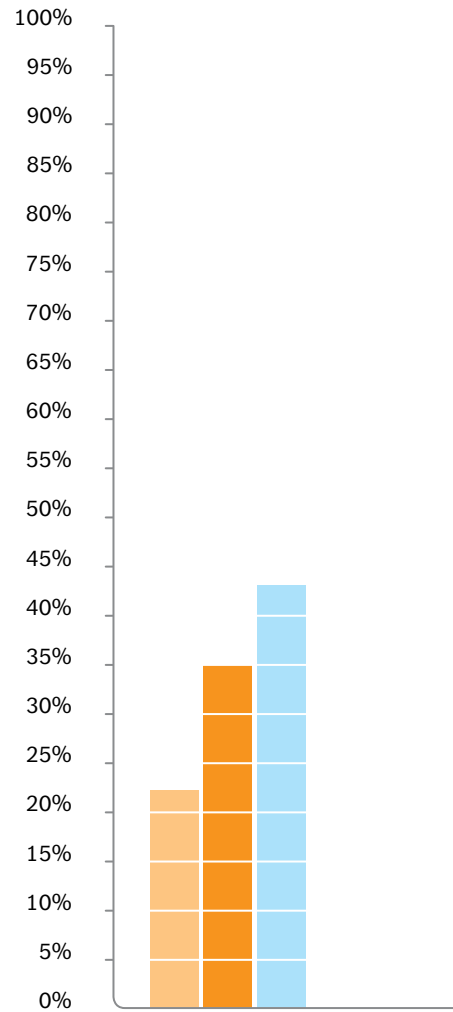
- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Italië

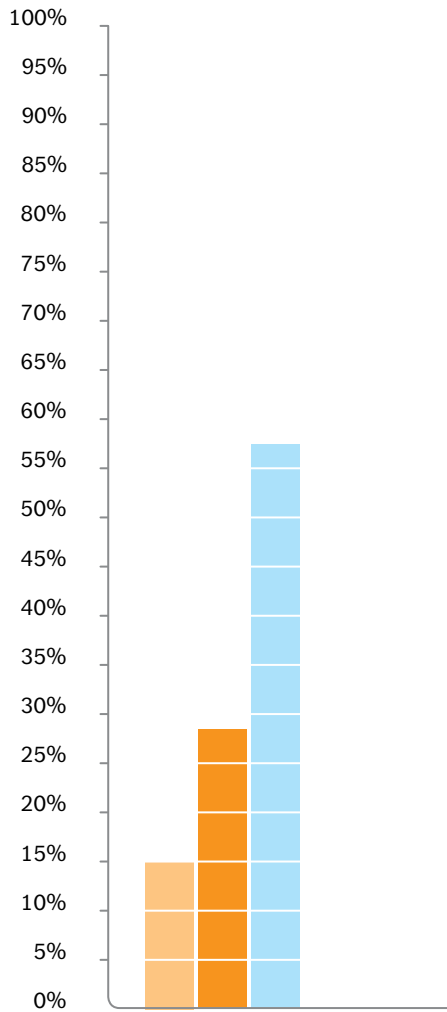
- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Groot-Britannië

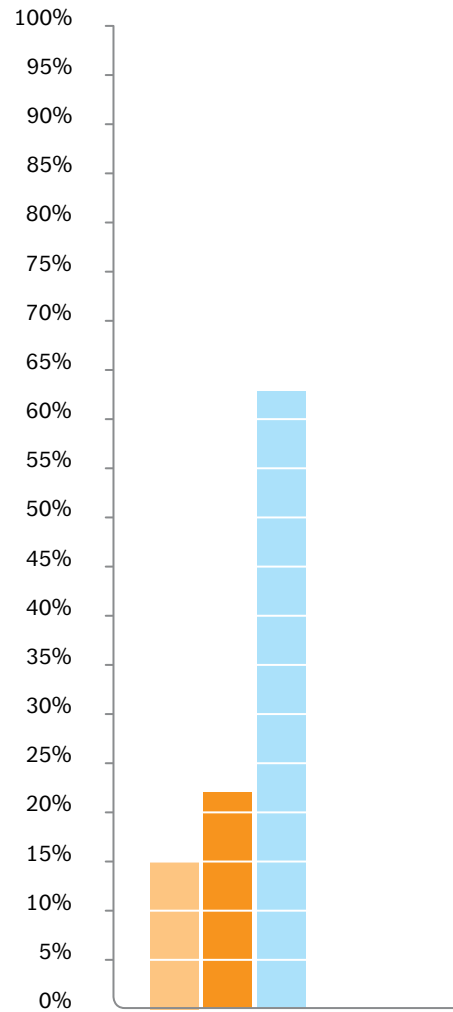
- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Griekenland

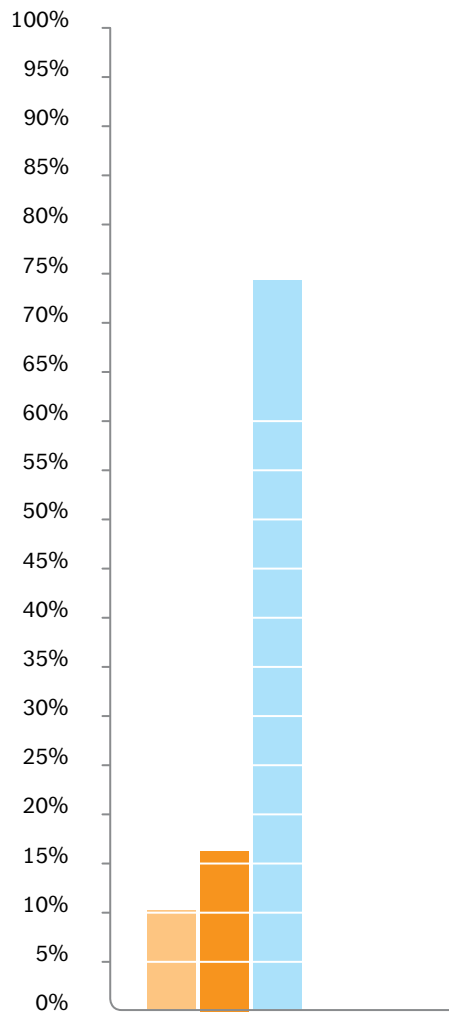
- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Turkije

- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Verenigde Staten

- ja, korter dan 5 jaar geleden
- ja, langer dan 5 jaar geleden
- nee, nooit

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Nationale-Nederlanden
PR & Mediarelaties
Bas Kuik / Michel Teeuwisse
T 070 513 81 01
M 06 25 07 49 71
E pers@nn.nl

